

2. Sociální rehabilitace zrakově postižených

www.centrumpronevidome.cz/rehabilitace

číslo registrace 22 083 96

Jedná se o **komplex osvojování si nejrůznějších dovedností** obvykle za pomoci kompenzačních pomůcek a speciálních postupů, **kteří vedou ke znovuzískání dovedností, k samostatnosti a soběstačnosti při každodenních úkonech.**

Základní sociální rehabilitaci později osleplých poskytuje Tyfloservis, jedná se o základy prostorové orientace, nácviky konkrétních tras, sebeobsluhu, čtení a psaní v Braillově písmu, nácvik psaní desetiprstovou technikou, základy sociálních dovedností, nácviky práce s jednoduchými pomůckami. Způsob jejich práce je individuální práce s klientem a forma je převážně terénní, v domácím prostředí klienta, což brzy po oslepnutí je nesmírně důležité.

Komplex sociální rehabilitace, který nabízíme, zahrnuje:

- individuální nácvik obsluhy náročných kompenzačních pomůcek na bázi PC (počítače vybaveny asistivní technologií se staly významnou kompenzační pomůckou pro zrakově postižené, dokáží velmi účinně kompenzovat přístup k informacím, avšak vyžadují zcela odlišný způsob zácviku než jiné pomůcky),
- skupinovou práci s klienty v oblasti sociálních a komunikačních dovedností, získávání potřebné praxe v používání dovedností získaných v základní sociální rehabilitaci, např. na pobytových akcích, která by umožnila výměnu zkušeností.

Základní přehled o počtu obslužených klientů sociální rehabilitace v roce 2009

pracoviště	počet kl.	počet úkonů	stupeň závislosti dle ZSS						věková kategorie				
			0 *)	I	II	III	IV	N	nad 65	64 -27	19-26	do 18	N
Brno	179	1 034	10	19	37	13	9	91	14	67	22	36	40
Břeclav	6	11	0	3	1	1	0	1	5	0	1	0	0
Vyškov	2	3	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0
Znojmo	6	15	0	1	2	2	0	1	0	4	1	1	0
M.Krumlov	2	33	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	1
celkem	195	1 096	10	24	43	16	9	93	19	75	24	37	41

0 *) klient příspěvek na péči nepobírá N údaj nezjištěn

Z celkového počtu 195 klientů je 87 žen a 108 mužů.

Individuální nácvik dovedností potřebných k obsluze pomůcky na bázi PC

Pomůcky na bázi PC umožňují získávání a zpracovávání informací, k tomu je potřebné zvládnout základy práce s PC (správa dat, základy práce s textem, internet a jiné). Asistivní technologie, které nevidomí nebo těžce slabozrací uživatelé používají, vyžadují:

- procvičení psaní na klávesnici desetiprstovou technikou (je-li nutné)
- nácvik práce s hlasovým výstupem (nácvik poslechu hlasové syntézy, práce s odečítači obrazovky, je-li součástí pomůcky)
- nácvik práce s hmatovým výstupem (rozcvičování hmatu pro používání hmatového výstupu, je-li součástí pomůcky)
- nácvik práce se softwarovými lupami (režimy práce, nastavení parametrů, je-li součástí pomůcky)
- nácvik práce se skenerovými lupami a s OCR programy jako základu čtecí funkce počítače, jsou-li součástí pomůcky)

Personální zabezpečení: Mgr. Radek Pavlíček (vedoucí)

Lektoři a konzultanti: Mgr. Vratislav Bareš, Petr Kusák, Bc. Roman Kabelka, Bc. Martin Baláž, Ing. Jan Pokorný, Michal Jelínek, Jan Šnyrych, Jiří Fenz, Josef Konečný

Skupinová rehabilitace zrakově postižených

1. kurzy sociálních, komunikačních a jiných dovedností, kurzy seberozvoje
2. kurzy první pomoci v rámci sebeobsluhy v domácnosti
3. aktivity zaměřené na procvičování prostorové orientace a samostatného pohybu, vaření a sebeobsluhy (rehabilitační krátkodobé pobyty, skupinová rehabilitace ve středisku)

Personální zabezpečení: Marie Švejdová, Mgr. Radek Pavlíček, Mgr. Lenka Pláteníková, Mgr. Eliška Škrancová, PhDr. Zbyněk Galvas, Mgr. Jana Puchegger Chadalíková.

2.1 Kurzy obsluhy kompenzačních pomůcek na bázi PC

Výuka obsluhy náročných kompenzačních pomůcek na bázi výpočetní techniky patří mezi stěžejní činnosti naší společnosti. Kurzy členíme na **přípravné, základní a nadstavbové**.

Přípravné kurzy. Jejich cílem je zjistit, zda bude klient schopen s náročnou kompenzační pomůckou pracovat samostatně. Jedná se zejména o klienty, kteří absolvovali zvláštní školu, mají nějaké diagnostikované problémy s učením či těžké kombinované zdravotní postižení. Takovým klientům věnujeme zvýšenou pozornost a snažíme se najít optimální řešení jejich potřeb.

Základní kurzy. Jsou určeny začátečníkům, kteří získávají kompenzační pomůcku poprvé nebo přecházejí vlivem zhoršení zdravotního stavu na zcela jiný systém ovládání práce PC pomůcky nebo na zcela jiný speciální software. Nabízíme i tzv. **základní zkrácené kurzy**, do kterých přijímáme ty klienty, kteří dostávají opakovaně kompenzační pomůcku na bázi výpočetní techniky. Vlivem velmi rychlého vývoje v oblasti standardních i speciálních programů může u klientů dojít k potřebě nového základního zaškolení, ovšem v již zkrácené podobě. Základní principy práce s pomůckou se nemění, ale dochází k řadě změn v operačním systému, v aplikacích a ve speciálních programech, se kterými je potřebné provést opětovný zácvik v obsluze bez kontroly zrakově. Na základní kurzy klienti přispívají formou obdržení příspěvku na zácvik s pomůckou.

Nadstavbové kurzy. Mají klientům umožnit rozvoj dovedností a znalostí, které získali v základním kurzu. Nadstavbový kurz je zcela hrazen klientem a tomu je i přizpůsoben ceník těchto kurzů. Témata nabízených modulů nadstavbových kurzů:

1. Pokročilá tvorba dokumentů (10 hodin)
2. Zálohování dat (10 hodin)
3. Údržba počítače (10 hodin)
4. Nastavení a úprava počítače (10 hodin)
5. Email – pokročilá práce (10 hodin)
6. Základy práce s Webem (10 hodin)
7. Skype a ICQ – komunikace přes internet (10 hodin)
8. MSO Excel (10 hodin)
9. Mobily (10 hodin)
10. Pokročilé vyhledávání (10 hodin)
11. Pokročilé způsoby orientace (10 hodin)
12. Alternativní správa souborů (10 hodin)
13. Internetová rádia, vysílání přes web, YouTube, RSS (10 hodin)
14. Editace zvuku (20 hodin)
15. Tvorba webových stránek (30 hodin)

Klient stanoví témata, kterým se chce v kurzu věnovat a podle toho se stanoví délka kurzu.

Organizace kurzů:

Kurzy jsou organizovány formou pravidelné docházky zpravidla jedenkrát týdně (případně jedenkrát za 14 dní). Výuková jednotka má 2 až 3 vyučovací hodiny (vyučovací hodina = 45 minut). Tento způsob vedení individuální výuky je nejučinnějším způsobem, který se nám ve více než desetileté praxi (od roku 1994) osvědčil nejlépe. Kurzy primárně probíhají v rámci školního roku. Z toho důvodu je mnoho kurzů zahájeno v jednom roce a dokončováno v roce následujícím. Proto

vyčísľujeme nejen počet vedených kurzů, ale také počet odučených hodin v daném kalendářním roce. Klienti z ostatních regionů ČR jsou obvykle studenti brněnských škol, kteří v Brně přes týden pobývají na internátě a využívají našich služeb v místě jejich studia.

Členění podle typu kurzů

počet odučených hodin 2009		zahájené 2008		zahájené 2009		celkem
		dokončené 2009	dokončené	nedokončené	nedokončené	
přípravné kurzy		2	8	0		10
nadstavbové kurzy		12	128	134		274
základní kurzy	digitální čtecí zařízení pro nevidomé	164	50	91		305
	digitální zvětšovací lupa pro slabozr.	65	0	18		83
	digit. zvětšov. lupa s hlas. podporou	94	210	39		343
	elektronický zápisník pro nevidomé	42	0	40		82
celkem		379	396	322		1 097

počet kurzů 2009		zahájené 2008		zahájené 2009		celkem
		dokončené 2009	dokončené	nedokončené	nedokončené	
přípravné kurzy		1	2	0		3
nadstavbové kurzy		1	4	8		13
základní kurzy	digitální čtecí zařízení pro nevidomé	7	1	4		12
	digitální zvětšovací lupa pro slabozr.	2	0	1		3
	digit. zvětšov. lupa s hlas. podporou	4	5	2		11
	elektronický zápisník pro nevidomé	2	0	2		4
celkem		17	12	17		46

Členění podle regionu

počet odučených hodin 2009		zahájené 2008		zahájené 2009		celkem
		dokončené 2009	dokončené	nedokončené	nedokončené	
Brno		202	166	237		605
Jihomoravský kraj (bez Brna)		99	230	42		371
Zlínský kraj		51	0	34		85
Kraj Vysočina		27	0	9		36
celkem		379	396	322		1 097

počty kurzů 2009		zahájené 2008		zahájené 2009		celkem
		dokončené 2009	dokončené	nedokončené	nedokončené	
Brno		11	7	10		28
Jihomoravský kraj (bez Brna)		3	5	5		13
Zlínský kraj		2	0	1		3
Kraj Vysočina		1	0	1		2
celkem		17	12	17		46

2.2 Konzultace v oblasti speciální výpočetní techniky pro zrakově postižené

Konzultace jsou důležitou součástí naší práce a jsou poskytovány zcela zdarma. Konzultace slouží k řešení okamžitých potřeb a problémů klientů s náročnými kompenzačními pomůckami na bázi výpočetní techniky.

Konzultanti: Radek Pavlíček, Josef Konečný, Petr Kusák, Vratislav Bareš, Jan Pokorný, Jiří Fenz, Roman Kabelka, Jan Mrázek

Počet hodin celkem: 169 hodin 24 minut

Počet konzultací: 358, z toho 222 konzultací bylo kratší 30 minut.

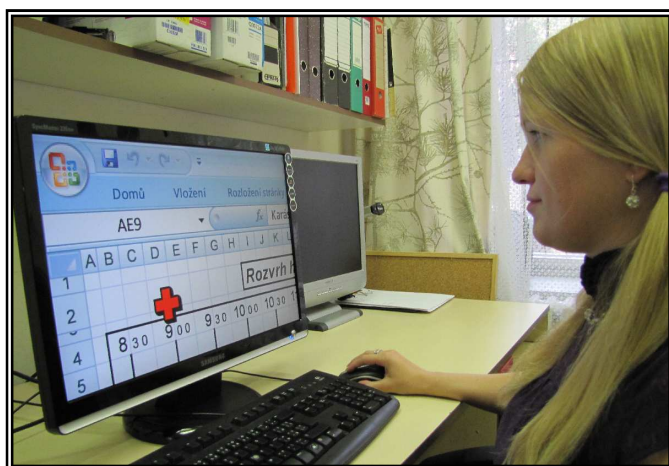
Počet klientů: 112

forma konzultace	počet
• telefonická	133
• návštěva klienta ve středisku	68
• e-mailem	70
• Skype	64
• ICQ	3
• doma u klienta	20

Evidence formy poskytovaných konzultací ukazuje na zvyšující se využívání moderních komunikačních prostředků jako je elektronická pošta, ale především on-line komunikace, např. pomocí programu Skype. Svědčí to nejen o vzrůstající úrovni znalostí klientů, ale především o vzrůstajícím počtu přístupných aplikací.

Co se nejvíce konzultovalo:

- práce se speciálními programy pro zrakově postižené,
- získávání informací z webových stránek,
- práce s elektronickou poštou – nastavování účtů, třídění zpráv,
- vypalování pomocí programu Nero,
- práce s programy Skype, ICQ, konfigurace připojení k Internetu.

2.3 Skupinová rehabilitace zrakově postižených

Docházkové kurzy:

Kurzy sociálních dovedností

Slovní komunikace je pro zrakově postižené prioritou, jak se dorozumět s ostatními, zejména, když nemohou vůbec (nebo v omezené míře) využívat zrak. Probíraná témata v rétorice a sociálních dovednostech slouží k rozvoji a nacvičování samostatného projevu i ke zlepšování komunikace s ostatními. Kurzy v roce 2009 navštěvovalo **11** klientů, uskutečnilo se **9** setkání a celkem **27** intervencí.

Personální zajištění: Mgr. Vratislav Bareš

Kurzy vaření

Klienti měli možnost vyzkoušet si a naučit se spoustu jednoduchých receptů od studené kuchyně po přípravu teplých jídel z masa, zeleniny, těstovin a dalších surovin. Součástí je společný nákup potravin na vaření (což zahrnuje i osvojení si znalostí o cenách i způsobu nakupování a přípravy k vaření). Neméně důležité je také seznámení s kuchyňskými elektrickými spotřebiči, které se při vaření používají. Klienti si také zkusili stolování uvařených pokrmů.

V roce 2009 kurzy vaření navštěvovalo **6** klientů, kurz probíhal formou práce ve dvojici klientů, uskutečnilo se celkem **28** setkání a celkem **46** intervencí.

Personální zajištění: Mgr. Eliška Škrancová

Kurzy první pomoci

Cílem kurzu je seznámit přihlášené účastníky s teorií i s praktickým ošetřováním úrazů podle standardů ČČK. Vzhledem k zrakovému postižení účastníků je v kurzu kladen velký důraz na praktický nácvik první pomoci a na metodické postupy, které jsou vhodné pro zrakově postižené. Na závěr kurzu proběhne praktická zkouška, test a ústní hodnocení kurzu. Účastníci kurzu mohou v průběhu celého kurzu využívat individuálních konzultací s lektorkou.

V prvním pololetí roku 2009 proběhl první kurz první pomoci, kterého se zúčastnilo **6** klientů, uskutečnilo se **7** setkání a celkem **32** intervencí.

Na podzim roku 2009 byl zahájen druhý běh kurzu, začalo je navštěvovat dalších **6** klientů, v roce 2009 proběhla **2** setkání a celkem **11** intervencí.

Personální zajištění: Mgr. Jana Puchegger Chadalíková, Mgr. Eliška Škrancová

2.4 Podpora pracovního uplatnění

Po skončení projektu Equal jsme klientům nabízeli možnost pokračovat v aktivitách zaměřených na pracovní uplatnění lidí s těžkým zrakovým postižením. Klienti měli zájem především o individuální konzultace. Jednalo se o pomoc se sestavením motivačního dopisu, strukturovaného životopisu, pomoc s hledáním zaměstnání a kontaktů na zaměstnavatele na internetu. Probírali jsme různá témata vážící se k pracovnímu uplatnění - např. vzdělání i dovednosti, které jsou důležité k určitým profesím, zaměřujeme se i na zvýšení stupně samostatnosti, který je nutný při hledání i vykonávání práce.

Služby „Podpora pracovního uplatnění“ byly poskytnuty celkem **8** klientům, z toho **5** z Brna, uskutečnilo se celkem **22** setkání, z toho **14** setkání pro klienty z Brna.

Personální zajištění: Mgr. Eliška Škrancová

2.5 Krátkodobé pobytové akce:

- 3. – 5. 4. jarní víkendový Kuklík – psychorehabilitační pobyt pro 5 klientů
- 1. – 15. 8. tradiční letní tábor pro nevidomé děti na tábořišti YMCA ve Veverské Bítýšce
- 17. – 23. 8. letní pobyt s výukou PC pro mládež se zrakovým postižením - Rychta Krásenko
- 24. – 30. 8. letní taneční soustředění pro mládež se zrakovým postižením - Rychta Krásenko
- 22. – 25. 10. podzimní víkendový Kuklík – psychorehabilitační pobyt pro 5 klientů
- 4. – 11. 7. organizační a programové zajištění rekondičního pobytu SONS na Kuklíku

Finanční zajištění služby**Přehledná tabulka zdrojů a jejich čerpání – sociální rehabilitace zrakově postižených**

náklady	IP	UP	TC	celkem
spotřební materiál	47 288	0	0	47 288
potraviny	2 482	0	0	2 482
DNHM	160 221	0	0	160 221
DHM	13 617	0	2 228	15 845
kancelářské potřeby	8 178	0	0	8 178
plyn	67 226	0	0	67 226
elektřina	35 513	0	0	35 513
vodné, stočné	6 000	0	0	6 000
spotřebované nákupy	304 525	0	2 228	342 753
cestovné	16 751	0	14 429	31 180
ostatní služby	13 166	0	0	13 166
poštovné	600	0	0	600
telefony	0	0	19 169	19 169
čistírna	766	0	0	766
školení	7 100	0	0	7 100
pojištění majetku, klientů na akcích	0	0	4 583	4 583
tisky, kopie	10 227	0	0	10 227
ekonomické a právnické služby	35 781	0	0	35 781
internet	12 202	0	0	12 202
úklidové práce	63 600	0	0	63 600
odvoz odpadu	2 400	0	0	2 400
software	44 099	0	0	44 099
spotřebované služby	206 692	0	38 181	244 873
mzdové náklady	1 230 855	278 825	51 951	1 561 631
sociální pojištění organizace	275 306	24 394	11 488	311 188
zdravotní pojištění organizace	109 254	2 258	1 452	112 964
osobní náklady	1 615 415	305 477	64 891	1 985 783
celkem	2 162 632	305 477	105 300	2 573 409

výnosy:

subdodávka pro indiv. projekt „Zajištění vybr. sociál.služeb na území JMK“ 2 063 126
(vedeno pod analytickým účtem 691 004)

ÚP (zaměstnávání OZZ)..... 305 477

příspěvek klientů (kurzy PC) 179 600

příspěvek klientů (kurzy první pomoci) 4 800

příspěvek klientů (kurzy vaření) 1 550

technická podpora klientům při problémech s kompenzačními pomůckami 4 600

příjmy od klientů **190 550**

celkem příjmy **2 559 153**

Rozdíl mezi výdaji a příjmy ze subdodávky je způsoben proplácením nákladů zpětně za vykázané čtvrtletí. Ve výnosech subdodávky chybí prosincové mzdy, zúčtovatelné v lednu, náklady za služby poskytované v prosinci, účtované v lednu, vyúčtování energií. Tyto náklady, které převýšily výnosy, byly hrazeny ze zálohy na subdodávku.

Projekt Letní tábory a pobyty pro nevidomé děti a mládež

Letní tábory a pobyty pro nevidomé děti a mládež patří mezi nejvýznamnější činnost sociální rehabilitace pro tuto věkovou skupinu klientů. Během školního roku děti navštěvují školu a studenti studují. Proto se na tuto cílovou skupinu soustředujeme v období hlavních letních prázdnin. V rámci projektu Letní tábory pro nevidomé a těžce slabozraké děti a mládež jsme v roce 2009 uspořádali tři pobytové akce:

- letní rehabilitační tábor pro nevidomé děti;
- prázdninový pobyt pro zrakově postiženou mládež s výukou PC;
- letní taneční soustředění pro zrakově postiženou mládež.

Letní rehabilitační tábor pro nevidomé děti

Tábor už po jedenácté proběhl na tábořišti YMCA ve Veverské Bítýšce u Brna od 1. do 15. srpna 2009. Táboru se zúčastnilo **24** dětí s těžkým zrakovým postižením do 17 let a 5 těžce zrakově postižených instruktorů. Tábor je unikátní svým zaměřením i cílovou skupinou (jedná se o jeden ze dvou táborů pro nevidomé děti na celém území ČR, žádné jiné tábory pro nevidomé nejsou v ČR pořádány).

Cílem tábora je integrace dětí s těžkým zrakovým postižením do běžného života a zamezení sociální izolace v dospělosti. Některé děti, které se táboru účastní, pochází z neúplných nebo příliš ochranných rodin. Děti se mohly na táboře prostřednictvím nejrůznějších aktivit učit poznávat okolní svět vlastními silami. Více informací na www.centrumpronevidome.cz.cz/tabory/2009.

Prázdninový pobyt pro zrakově postiženou mládež s výukou PC

Letní pobyt s výukou PC pro mládež s těžkým postižením zraku proběhl ve Středisku ekologické výchovy Rychta Krásensko ve dnech 18. až 24. srpna 2009 a zúčastnilo se jej **14** účastníků s těžkým postižením zraku ve věku 15 až 22 let. Pobyt byl unikátní svým zaměřením i cílovou skupinou, v letošním roce se jednalo o jediný pobyt s výukou PC pro tuto cílovou a věkovou skupinu, žádné jiné podobné pobyty nebyly u nás pořádány.

Program pobytu byl zaměřen na výuku obsluhy náročných kompenzačních pomůcek na bázi výpočetní techniky (počítače vybavené hlasovými a hmatovými výstupy, softwarovými lupami a braillskými řádky) a na volnočasové aktivity pro tuto věkovou skupinu.

Více informací na www.centrumpronevidome.cz/pobyty-s-vyukou-pc/2009.

Letní taneční soustředění pro zrakově postiženou mládež

Velký důraz je kladen na individuální výuku, která probíhá v páru s vidícím dobrovolníkem. Ten vysvětluje tanečnickovi probíraný tanec s ohledem na jeho způsob chápání, potřeby a schopnosti, reflektuje případné chyby a dává mu zpětnou vazbu. Využívá se slovní popis, hmat, kreslení do dlaně atd. Lekce je vedena i skupinově a to tanečním lektorem, který vysvětluje všem taneční kroky, držení, správný postoj a další.

Zážitkový program: společné zážitkové aktivity, zábava a hry.

Letní taneční soustředění pro mládež a dospělé s těžkým postižením zraku proběhl ve Středisku ekologické výchovy Rychta Krásensko ve dnech 24. až 30. srpna 2009. Soustředění se zúčastnilo **12** těžce zrakově postižených účastníků a 12 dobrovolníků, ve věku 15 – 30 let. Projekt Tanečních podvečerů a letního tanečního soustředění pro skupinu zrakově handicapovaných osob je v České republice jedinečný a ve své podobě unikátní (zejména využitím spolupráce se skupinou vrstevníků bez zrakového handicapu, stíráním rozdílů mezi oběma skupinami a důrazem na oboustranné obohacení o nové zkušenosti).

Program tanečního soustředění vycházel z potřeby intenzivního nácviku osvojených znalostí společenských tanců. Ty si účastníci osvojili v rámci Tanečních podvečerů pro zrakově postižené, které probíhají již třetím rokem v rámci volnočasových aktivit.

Celkový přínos tanečního soustředění se projevil zejména - v rozšíření znalostí a dovedností společenského tance; rozvoj pohybového citění, vnímání rytmu a souladu pohybu s hudbou, koordinace pohybů; rozvoj kompenzačních smyslů, schopnost improvizace, rozvoj invence, manuální zručnosti; rozvoj sebedůvěry, obohacení vlastní zkušenosti o zkušenost a prožívání ostatních vrstevníků (handicapovaných i zdravých), sebereflexe; integrace.

Více informací na <http://www.centrumpronevidome.cz/tanecni/krasensko-2009>.

Přehled výdajů za jednotlivé pobyty a podle zdrojů financování

Letní taneční soustředění pro mládež se zrak. post.	Nadace Život umělce	účastníci	z daru	celkem
platba za stravu	5 000	21 244	0	26 244
pomůcky a potřeby	0	351	15	366
služby (ubytování)	15 000	7 955	0	22 955
pojištění účastníků	0	450	0	450
celkem	20 000	30 000	29 664	50 015

Letní tábor pro nevidomé děti	MMB OŠMT	účastníci	škola JJ	dary	celkem
spotřební materiál a drobné předměty	0	5 177	0	2 986	8 163
potraviny a platba za stravu	0	37 475	0	0	37 475
pomůcky a potřeby	0	2 095	0	0	2 095
léky a zdravotnický materiál	0	2 041	0	0	2 041
poštovné	0	44	0	0	44
elektřina – tábor	0	9 427	0	0	9 427
jízdné a cestovné	230	3 519	0	1 868	5 617
služby	490	3 557	0	3 000	7 047
pojištění účastníků	0	960	0	0	960
nájem tábořiště	22 000	8 369	10 000	5 131	45 500
drobný majetek a opravy	0	105	0	0	105
vyúčtování projektů	0	6 231	0	0	6 231
DPP	0	4 000	0	0	4 000
celkem	22 720	83 000	10 000	12 985	128 705

Letní pobyt s výukou PC pro mládež se zrakovým postižením	MMB OŠMT	účastníci	dary	celkem
spotřební materiál a drobné předměty	0	256	1 000	1 256
potraviny a platba za stravu	0	26 757	0	26 757
pomůcky a potřeby	0	375	0	375
jízdné a cestovné	7 280	117	0	7 397
služby (ubytování)	22 000	1 005	0	23 005
pojištění účastníků	0	490	0	490
DPP	0	6 000	0	6 000
celkem	29 280	35 000	1 000	65 280

Letní pobyty – celkový přehled	MMB OŠMT	Nadace Život umělce	Škola JJ	účastníci	dary	celkem
spotřební materiál a drobné předměty	0	0	0	5 433	3 986	9 419
Potraviny a platba za stravu	0	5 000	0	85 476	0	90 476
Pomůcky a potřeby	0	0	0	2 821	15	2 836
léky a zdravotnický materiál	0	0	0	2 041	0	2 041
Poštovné	0	0	0	44	0	44
Elektřina – tábor	0	0	0	9 427	0	9 427
jízdné a cestovné	7 510	0	0	3 636	1 868	13 014
služby	22 490	15 000	0	12 517	3 000	53 007
pojištění akcí	0	0	0	1 900	0	1 900
nájem tábořiště	22 000	0	10 000	8 369	5 131	45 500
drobný majetek a opravy	0	0	0	105	0	105
vyúčtování projektů	0	0	0	6 231	0	6 231
DPP	0	0	0	10 000	0	10 000
celkem	52 000	20 000	10 000	148 000	14 000	244 000

(dotace MMB OŠMT vedeno pod analytickým číslem 691 006)

Dary věnovali:

Nadace Život umělce.....	15 000
Škola Jaroslava Ježka.....	10 000
PhDr. Josef Smýkal.....	1 000
Pan Balloš.....	5 000
Firma, TLT.....	1 000
Pan Landšádl.....	1 000
Paní Nováčková.....	3 000
Paní Kubková.....	3 000

Děkujeme všem, kteří pomohli tento významný projekt zrealizovat.

3. Asistenční služba nevidomým

www.centrumpronevidome.cz/asistence

Číslo registrace: 70 533 08

Základní přehled o počtu obslužených klientů asistenční služby v roce 2009

pracoviště	počet kl.	počet úkonů	stupeň závislosti dle ZSS						věková kategorie				
			0 *)	I	II	III	IV	N	nad 65	64 -27	19-26	do 18	N
Brno	47	501	5	16	15	4	1	6	19	21	3	3	1
Břeclav	4	25	1	2	1	0	0	0	4	0	0	0	0
Vyškov	5	54	0	0	3	1	0	1	2	3	0	0	0
Znojmo	14	116	1	5	2	4	1	1	4	7	2	1	0
M.Krumlov	2	19	0	0	1	0	0	1	0	2	0	0	0
celkem	72	715	7	23	22	9	2	9	29	33	5	4	1

0 *) klient příspěvek na péči nepobírá N údaj nezjištěn

Z celkového počtu 72 klientů je 42 ženy a 30 mužů.

Co je asistenční služba nevidomým?

I přes významný pokrok v oblasti kompenzačních pomůcek a rehabilitace těžce zrakově postižených lidí úplné samostatnosti a soběstačnosti těchto osob nedosáhne. Vždy zůstanou situace, ve kterých ani ty sebedokonalejší pomůcky nepomohou. Kurzy prostorové orientace a samostatného pohybu nenaučí nevidomého chodit samostatně kamkoliv, ale naučí nevidomého základní techniky chůze a orientace bez kontroly zrakem a jen některé konkrétní trasy. U klientů, zejména staršího věku, je již adaptace na ztrátu nebo vážné oslabení zraku obtížnější, proto klienty asistenční služby jsou především lidé seniorského věku.

Průvodcovská služba

Jedná se o doprovod klienta na místo, kam se sám nedostane, např. k lékaři, na úřad, zdravotní procházku, do centra pro nevidomé, do knihovny, za jinou službou, na nákup, kulturní akci atd.

Předčitatelská služba

Jedná se o zpřístupnění jakékoliv informace, zejména zobrazené, tištěné; není to tedy jen předčítání tiskovin a osobní korespondence, ale také jakékoliv zpřístupnění informací asistentem (pomoc s výběrem potravin či jiného zboží v obchodě, seznámení s příbalovými letáky či návody na použití) nebo služby jako digitalizace a úprava textu (pomocí skeneru a OCR softwaru), tisk textu ve slepeckém písmu.

Další poskytované služby v rámci asistenčních služeb

- pomoc s korespondencí (nejen čtení korespondence, ale i zápis odpovědi);
- pomoc s tříděním osobních věcí v domácnosti včetně pomoci při popisování věcí (nákup, prádlo, kazety apod.);
- pomoc s nákupem jako kombinace služby doprovodu, předčitatelské služby v obchodě, případně pomoci s roztříděním nákupu v domácnosti;
- doprovod na úřad je buď čistě doprovod (asistent nijak nezasahuje do úředního aktu, ve chvíli kdy je žádán o přečtení dokumentu, jedná se i o předčitatelskou službu);
- pomoc osamělým seniorům s těžkým zrakovým handicapem, kde jde především o pomoc při zvládání základních úkonů v domácnosti, které nemá v popisu práce pečovatelská služba;
- může se jednat i o pomoc při péči o dítě nebo děti nevidomého rodiče nebo nevidomé matky na mateřské dovolené a to zejména v kojeneckém, batolecím a v mladším školním věku, která spočívá v pomoci tam, kde je potřebná činnost se zrakovou kontrolou;

Poskytujeme také tzv. technickou asistenci. Jedná se o digitalizaci textů, úpravu pro Braillovský tisk, grafické úpravy závěrečných prací nevidomým.

Nezanedbatelná je společenská role asistentů při návštěvě kulturních akcích, při zdravotních procházkách, při návštěvách u klientů. V mnoha případech jde tedy o kombinaci průvodcovské a předčitatelské služby doplněné další pomocí. Frekvence poskytování pravidelných asistenčních služeb je obvykle 1x týdně nebo 1x za 14 dní po 2 – 3 hodinách. Ve výjimečných a odůvodněných případech lze jednat i o pravidelné denní asistenci.

Typy asistenčních služeb

- a) jednorázové asistenční služby
- b) opakující se a pravidelné asistenční služby

Koordinátor asistenčních služeb a asistenti

Průběh asistenčních služeb zajišťuje koordinátor asistenčních služeb. Vyřizuje požadavky klientů, zajišťuje vhodné asistenty, sepisuje smlouvy k opakovaným a pravidelným asistencím, řeší případné problémy. Přímo asistenční službu poskytuje placený pracovník nebo dobrovolník, který je speciálně proškolený v práci a průvodcovství zrakově postižených osob. Pracovník i dobrovolník je pojištěný proti způsobeným škodám a úrazu.

Jaké služby neposkytujeme

Nenahrazujeme

- pečovatelskou službu seniorům a lidem s těžkým zdravotním postižením,
- osobní asistenci lidem s těžkým tělesným postižením,
- tlumočnické služby neslyšícím či hluchoslepým.

Ve všech výše jmenovaných případech se jedná o jiný typ služeb a nabízejí je jiní poskytovatelé, na které poskytneme kontakt. Naše asistenční služby jsou určeny ke kompenzaci těžkého zrakového postižení a souvisí se zmírněním jeho následků.

Kde služby poskytujeme

Tyto služby jsou poskytovány **na území města Brna** pro klienty s trvalým pobytem na území města a pro klienty v Brně přechodně žijící, působící. Od 1.3.2007 poskytujeme asistenční službu nevidomým **v dalších městech v Jihomoravském kraji, kde máme další střediska.**

Do 5/2008 byla asistenční služba v detašovaných pracovištích poskytována bezplatně v rámci projektu SROP. Od roku 2009 byly samostatné registrace Asistenční služby v detašovaných pracovištích zrušeny a služba je v těchto městech nadále poskytována pod společnou registrací.

Personální zajištění

vedení:	Mgr. Pavla Velinská – vedoucí oddělení
terénní sociální pracovnice:	Mgr. Pavla Velinská (úvazek 0,3) Dáša Zugárková (úvazek 0,75)
sociální pracovníci v regiorech:	Bc. Pavel Kušnířík (Břeclav, úvazek 0,1) Eva Indrová (Znojensko, úvazek 0,1) Mgr. Zdeňka Plšková (Vyškov, úvazek 0,1) Mgr. Jana Puchegger Chadalíková (Znojmo, úvazek 0,1)

Zhodnocení asistenční služby nevidomým v roce 2009

Počet klientů asistenční služby v roce 2009: **72**

V roce 2009 jsme poskytli **715** úkonů asistenční služby, z toho

- **151** bezplatných úkonů a
- **564** placených úkonů, z toho
 - **34** jednorázových a
 - **530** opakovaných (smlouva s klientem)

Kombinovaná pravidelná asistenční služba**pracoviště počet klientů počet úkonů**

Brno	14	422
Vyškov.....	1	43
Znojmo	2	56
celkem	17	521

Pracoviště Brno obsloužilo 14 klientů, z toho:

z Brna: 10

z toho Brno – střed: 3

Brno – Bohunice: 2

Brno – Židenice: 2

Brno – Líšeň: 1

Brno – Medlánky: 1

Brno – sever: 1.

z Mikulova: 1

z jiných regionů mimo Jihomoravský kraj: 3

V případě mimobrněnských klientů se jednalo se o pravidelné doprovody studentů v neděli z nádraží na internát/kolej a v pátek z internátu/koleje na nádraží.

Předčitatelská služba

jednorázové služby předčítání (noviny, časopisy, dopisy, dokumenty, příbalové letáky, pomoc s předčítáním při nácvičce psaní desetiprstovou technikou)

pracoviště počet klientů počet úkonů

Brno	5	30
Břeclav	3	16
Vyškov.....	2	3
Znojensko.....	7	15
celkem	17	64

Doprovody klientů

jednorázové služby na objednávku klienta

pracoviště počet klientů počet úkonů

Brno	14	27
Břeclav	1	4
Znojensko.....	2	2
celkem	17	33

Jiné jednorázové kombinované asistenční služby

- objednávka periodik a slepeckých kalendářů na rok 2010 (bezplatná služba)

- další jednorázové kombinované asistenční služby (obvykle se jedná o kombinaci doprovodu, předčitatelské a jiné asistenční služby):

pracoviště počet klientů počet úkonů

Brno	31	37
Břeclav	3	5
Vyškov.....	3	6
Znojensko.....	10	20
celkem	47	68

Finanční zajištění služby**zdroje financování:**

MPSV (asistenční služby Brno).....	309 000
JMK OSV (asistenční služby Brno).....	119 000
MMB OSV (asistenční služby Brno)	100 000
platby klientů.....	88 392
celkem příjmy.....	616 392

náklady na službu:	
spotřební materiál a kancelářské potřeby	3 271
DDHM + DHM	21 141
plyn	2 664
elektřina	8 746
vodné, stočné	874
spotřebované nákupy	36 696
cestovné	2 654
ostatní služby (s nájmem kanceláře spojené)	13 161
telefony	16 771
školení	3 035
ekonomické a právnické služby	15 474
internet	4 236
nehmotný majetek (databázový systém evidence kl. a služeb)	11 327
spotřebované služby	66 658
mzdové náklady	393 266
zdravotní pojištění organizace	87 984
sociální pojištění organizace	35 396
osobní náklady	516 646
celkem náklady	620 000

Náklady ve výši 3 608 Kč byly hrazeny z jiných zdrojů společnosti.

Přehledná tabulka zdrojů a jejich čerpání – asistenční služby nevidomým

položka nákladů	MPSV	JMK	MMB	TC *)	celkem
	691 111	691 121	691 131		
spotř.materiál	0	0	0	1 397	1 397
DDHM + DHM	0	0	0	21 141	21 141
kancel. potř.	90	0	0	1 784	1 874
plyn	0	0	0	2 664	2 664
elektřina	0	0	0	8 746	8 746
vodné, stočné	0	0	0	874	874
nákupy	90	0	0	36 606	36 696
cestovné	0	0	0	2 654	2 654
ostatní služby	161	0	0	13 000	13 161
školení	0	0	0	3 035	3 035
telefony	0	0	0	16 771	16 771
ekon. služby	3 832	2 763	2 648	6 231	15 474
Internet	1 860	0	0	2 376	4 236
software	0	0	0	11 327	11 327
služby	5 853	2 763	2 648	55 394	66 658
mzdy	230 366	88 700	74 200	0	393 266
ZP	51 956	19 554	16 474	0	87 984
SP	20 735	7 983	6 678	0	35 396
osob. nákl.	303 057	116 237	97 352	0	516 646
celkem	309 000	119 000	100 000	92 000	620 000

*) v částce jsou zahrnuty příjmy od klientů za asistenční službu ve výši 88 392 Kč.

Podíl plateb klientů podle místa poskytnutí asistenční služby:

Brno (klienti s trvalým pobytem na území Brna)	54 870
Brno (klienti s trvalým pobytem na území JMK *)	2 922
Brno (klienti s trvalým pobytem mimo území JMK *)	14 988
Brno celkem	72 780
Břeclav	375
Vyškov	3 075
Znojmo	12 162
celkem platby klientů	88 392

*) asistence poskytovaná v Brně